

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Grauissimæ purgatoriæ pœnæ, quibus Deus post mortem peccata
iustorum in hac vitâ non plenè expiata punit indicant grauitatem
peccatorum venialium, etiam quandoque leutum. Cap. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

quandoque obiectas, facit, quia vt dixit S. Gregorius Nazianzenus oradu. fem. orn. Oculos cor nisari sequi solet. Ideo conqueritur S. Augustinus l. 6. Confess. Per quales formas ire solebant oculi mei, per tales imagines ibat & cor meum. Quocirca humano iudicio rem aestimando videtur prudenter fecisse hic S. Abbas, dum oblatâ sibi specie faminæ aduentantis aufugit, memor moniti à Spiritu S. dati Eccl. 9. 5. *Virginem ne conspicias, ne forte scandalizeris in decore illius.*

Tertio, ponderanda est in hoc casu grauitas pœnæ ob illam fugam Sancto Abbati statim diuinitus inflictæ, quæ apparet ex his circumstantiis. *Primò*, quia vniuersum eius corpus paralyti affectum statim fuit, adeo graui, vt nullum penitus in eo membrum suum explere posset officium. *Secundò*, quod præter membra, manuum, pedum & linguæ, etiam sensus eius impediti fuerunt à suis actibus, & ipse auditus, qui maxime moribundis est necessarius, vt à confessorio admoneri possint ad ostendendum aliquod signum doloris, pro obtinendâ Sacramentali absolutione. *Tertio*, quod eo redactus fuerit, post hanc fugam aspectus famine, vt *infirmiati eius nullo modo virorum diligentia deseruire suffecerit, nisi sola ei muliebris sedulitas ministrasset. delato ad canonicum sanctarum Virginum.* *Quartò*, quod ne nutu quidem petere poterat cibum ac potum, qui illi semine ingeretur obsequio. *Quintò*, id omnibus afflictionibus grauius est, & erat Sancto Abbati & casto & pudico. *Quod in explendis omnibus natura necessitatibus eadem illi faminarum diligentia seruabat.* *Sextò*, quod non breui aliquo tempore, sed per quatuor ferme annos hoc faminarum pudibundo obsequio vt coactus sit Sanctus Abbas. *Septimò*, quod ante mortem non habuit liberum diem quo posset se excusare, quam ob causam fugerit visâ faminâ, & suæ fugæ rationem reddere, & alia præstare, quæ post hunc casum præstitisset, si mors subsecuta non præcideret illi excusationis remedium. Nam hoc faminarum multiplex obsequium vsque ad eius vitæ terminum protractum est. *Octauò*, ponderandum est, tantam fuisse huius sancti Abbatis sanctitatem & merita apud D. Deum, vt oleo, quo eius corpus vngebatur vt liberaretur à paralyti, confestim omnes infirmi sanarentur qui eo vngebantur. *Quo euidenter aperteq; claresceret, sanitate gratiam pro testimonio puritatis, ac manifestatione meritorum eius, Spiritus S. virtuti ei præstari.* Si ergo vir tam sanctus, adeo grauius & rãdiu fuit à D. Deo punitus propter excessum in amore pudicitie & castitatis, quanto maiore pœna digni sunt defectus contrarij castitati, vt est, curiositas deliberata in aspiciendis mulierum formosis faciebus vel puerorum imberbium, lectio rerum obscenarum, aspectus de industria fixus in nudas faminarum imagines & his similia, etiamsi non attingant grauitatem peccati mortalis.

Lancij Opus. Tom. 2.

Octauum exemplum, idem Cassianus refert in eadem Coll. 7. c. 27. de Abbate Moyse, qui ob prolatum paulò durius sermonem vnum, in quadam disputatione, contra Abbatem Macarium, tam dirò confestim est traditus damoni, vt humanas egestiones ori suo ab eo suppletus ingereret.

Hic pòderandum est *Primò*, Abbatem Moysen fuisse virum sanctum, & authorem primæ & secundæ Collationis scriptæ à Cassiano qui eum vocat Coll. 7. c. 27. *Singularem & incomparabilem virum*, & vt ait Alardus Gazæus insignis Commentator Cassiani ad lib. 10. c. 25. Cassiani, fuit *sanctitate conspicuus, vt duo alij Moyses Adchoreta.*

Secundò, ponderandum est, hunc duriusculum sermonem non fuisse peccatum mortale sed veniale, vt bene dicunt Iulius Nigrònius tract. 20. parte 2. n. 46. Aluarez de Paz to. 2. l. 1. parte 1. c. 11. & Mastutius de cælesti conu. l. 5. c. 3. n. 7. & alij.

Tertio, ponderandum est, genus flagellationis Diuinæ, quo D. Deus hunc seruum suum correxerat duobus modis: *Primò*, tradendo eum damoni, quæ pœna est grauissima, tum quia pro peccatis valde enormibus mortalibus olim infligebatur cum excommunicatione, ab Apostolo Paulo 1. Cor. 5. 5. tum quia magna est hominis confusio, esse emergentum. Idè quidam Anachoreta sanctus & virtute celebris qui demones ex aliorum corporibus eiciebat à D. Deo impetrauerat ad confusionem sui, vt permittâ in se per quinque menses diabolo potestate similis illis fieret, quos ipse curauerat, ad evitandum superbiæ aut vanæ gloriæ periculum. *Secundò*, pœna à D. Deo immissa fuit, vt humana excrementa ori suo ipsemet ingereret & ea voraret. Si ergo D. Deus tam leuem culpam viri sancti ferè ex primo motu (qui solet in disputationibus exurgere) commissam, adeo modis vehementem pudorem incipientibus puniuit, quantas merentur pœnas oris grauiora peccata deliberatè commissâ, detractiones, murmurationes, conuicia, et si sint sola venialia?

CAPVT VNDECIMVM.

Grauisima purgatorie pœnæ, quibus Deus post mortem peccata venialia iustorum, in hac vita non plenè expiata, punit, indicant grauitatem peccatorum venialium, etiam quandoque valde leuium.

ETh graues fuerint pœnæ supra recensitæ, quibus castigauit D. Deus peccata venialia viuientium, multò tamen sunt grauiora in purgatorio, quas patiuntur multæ iustorum animæ, & diu, ob sola peccata venialia quandoque iudicio hominum leuissima, & quæ videbantur

bantur vix speciem peccati habuisse, in hac vita non plenè expiata. Siquidem vt ait S. Augustinus in Plal. 37. & S. Anselmus in 1. Cor. 3. & S. Iulianus Archiepiscop. Tolet. l. 2. Prognosticorum c. 19: *Gravior est ignis purgatorij, quàm quicquid homo potest pati in hac vita.* Quod etiam B. Iohanna de cruce c. 17. vix dicebat suis Moralibus Ordin. S. Fracisci post multas visiones & reuelationes habitas de acerbitate pœnarum purgatorij. Et S. Cæsarius ho. 8. ad pop. *Ille purgatorius ignis durior erit, quàm quod potest pœnarum in hoc seculo aut videri, aut cogitari, aut sentiri.* Et B. Beda in Plal. 37. *Purgatorij correctionem, ait, esse grauiorem, quàm quicquid vnquam passi sunt latrones, vel sancti Martyres, vel quicquid grauius homo possit excogitare.* Immo S. Thomas in 4. d. 21. q. 1. art. 1. q. 3. *Pœnam minimam purgatorij, docet, excedere maximam pœnam huius vita.* Et B. Maria Magdalena Pazzia 2. par. vit. c. 13. pag. 169. existens in raptu dixit. *Omnia tormenta que passi sunt sancti Martyres, fuisse tanquam amarus hortus, respectu eorum que insurgunt in purgatorio.* Mirum ergo non est, quod ipse Christus Dominus S. Brigittæ l. 6. Reuel. c. 2. dixerit, de quodam ad purgatorium iuncto: *Sic in purgatorio amarum habebit anima eius supplicium, quod nullus mortalis est, qui possit illud cogitare.* Et subdit Christus Dominus: *Quid ergo patientur illi, qui omnem voluntatem suam in mundo habent, & nullis tribulationibus fatigantur?*

Consideremus nunc ea quæ à grauius Historicis scripta sunt de varijs Purgatorij pœnis, quibus affectæ sunt multæ animæ iustorum, ob peccata venialia quandoque valde leuia, pro quibus in hac vita non plenè satisfecerunt. Adferam exempla non seruatò temporu quibus contigerunt ordine, sed prout inueni à multis annis notata in meis aduersarijs, seu collectaneis.

De Paschabo Diacono scribit S. Gregorius l. 4. dial. c. 40. viro miræ sanctitatis, cuius defuncti dalmaticam cum dæmoniacus tetigit, statim sanatus est, visum à Germano Episcopo Capuano purgatorij pœnis addictum eam solùm ob causam, quod in eâ contentione, quæ inardescente zelo fidelium, inter Symmachum atque Laurentium facta est, ad Pontificatus Ordinē Laurentium elegit, & omnium pòst vnanimi- tate superatus, in sua tamen sententiâ vsque ad diem sui exitus perstitit, illum amando atque præferendo, quem Episcoporum iudicio, præ- esse sibi Ecclesia refutauit.

Hoc non ita mirum, quia duranti ad mortē in hoc iudicio pertinaciter. Magis mirū, quod S. Vdalricus Episcopus Augustanus diuinitus agnouit multo ante mortem, se hoc solo nomine ignem purgatorij transire debere, quod Adalberonem nepotem suum, sibi adhuc viuenti successorem in Episcopatu constituit, qui tamen ei non successit. Nam prius Vdalrico, est mortuus, & post hanc designationem S. Vdal-

ricus multa sacrificia D. Deo obtulit, multa opera bona fecit, procul dubio id sciens, conatus est se purgare ab hac pœnæ obligatione. Surtius tom. 4. p. 90. Stapl. in prompt. Moral. Dom. 2. post Epiph. Skarga lul. 7. tantum, quia optabat hac electione aliquem honorem sui Nepoti accedere. Pondera hoc & confer eum grauioribus nostris peccatis.

Gotschalculus auctor grauis (inquit Fr. Elias à S. Terefia in Legat. triumph. Eccl. ad milit. l. 1. cap. 27. n. 13.) narrat de Cellario quodam monasterij S. Rufi propè Valentiam, qui dum ob nimias occupationes rerum externarum pro gratiarum actione à prandio, loco Plalmi *Miserere mei Deus*: solitus esset recitare: *Laudate Dominum omnes gentes*: qui tamen aliàs erat deuotissimus, post mortem in officina sua cellaria terribilem persæpè excitauit tumultum, donec à viro Sancto interrogatus, cur sic tumultuaretur, & quid eum torqueret; respondit: quod tantis exerceretur supplicijs, vt ex ijs procul dubio ad desperationem adigeretur, si forent perpetua. Aiebat autem se hæc idèò perpetui, quia loco *Miserere*, dixisset, *Laudate*. Vnde & rogauit, vt Fratres omnes pro se per annum, Plalmum *Miserere* prædictum quotidie recitarent. Quod vbi factum, post annum etiam purgatorio fuit exemptus.

Scribit Gherardus de Fracheto in Viuis FF. Prædicatorum probatis ab Humberto Magistro Generali dicit Ordinis in comitijs Parisijs celebratis anno 1266. (quod narrat filius Crombecius de studio perfectionis l. 1. c. 29.) Quendam Religiosum dicti Ordinis (cuius virtus & pietas in illo Ordine, vsque ad mortem probata erat) alteri socio, cum quo simul Religionē ingressus fuerat, post mortem apparuisse sub tristi specie; quærenti verò, quemadmodum se haberet. *Non optime*, ait, causamque scilicet patior, inquit, non aliam ob causam, quàm quod cum noui socii de more darentur Fratribus, accepti nouis, veteres occultabam, contra Regula statutum, puritatem, paupertatis Religiose, & simul dixit, eos etiamnum latere ad pedes lecticæ, rogare se, vt eos ad Superiorem deserat, ijs, reatum in Capitulo expositum absoluat, ac orationibus sacrificijs, expiatum faciat. Factum est vt petiit, latissimus deinde apparuit socio, magno splendore coruscans, & commendatū illi in Religione constantiā, cum tribus Religiosorum cohortibus calum perentibus, abscessit. Sanè socii illi non fuerunt ab illo maliciosè absconditi, nec enim eos ita in loco patenti & periuo (scilicet ad pedes lecticæ) reliquisset: & tamen, essi probus fuit, ac virtute præditus Religiosus, ob hanc solam noxam in purgatorio detentus est, nec ab eo liberari potuit prius, quam & publica facti denūciatio coram toto monasterio, idque in capitulo, pœnarum loco, & absolutio Superioris & Missæ sacrificia ac preces præcessissent. Quid fieri debuisset, si bonus ille Religio-

fus maioribus culpis contaminatus fuisset: quales sunt, perniciofa mendacia, detractiones, murmuraciones, iudicia temeraria, rerum spiritualium neglectus, & culpæ contra paupertatem grauiiores.

Simile quiddam S. Antoninus in 4. p. tit. 14. c. 10. §. 5. refert. Religiosum quendam post mortem alteri amico apparuisse, illique crura igne concremata ostendisse, rationemque illius pœnæ reddidisse, quia veteres caligas sibi obseruauerat, & in communi custodia non reposuerat. Quod ne fiat, cauent bonæ Religionis. Et de Carthusianis scribit Nauarrus conf. 75. de Regularibus n. 47.

S. Catharina Senensis l. 1. cap. 7. vidit suam sororem in grauissimis purgatorij pœnis, quod ipsam iussisset se vestire aliquantum ornate & compositè, etsi id fecit S. Catharina inuita, & sine vllâ cogitatione vanitatis, aut desiderio vt reputaretur pulchra: & diutius pœnas illas sensisset, ni eam suis orationibus Catharina liberasset.

Scribit Casarius, & ex eo P. Martinus de Roa de purgatorio c. 4. Monialem Cisterciensem nomine Gertrudam post mortem, Chorum ingressam assedisse cuidam moniali amicæ magnæ lux: quæ cum esset turbata valde hoc specto & interrogasset quid vellet in hoc loco, respondit, *Eum sibi datum pro purgatorio in pœnam colloquiorum tecum hic habiturum, meminera ergo inuare me, vt sinem accipiant panem meum.* Duraui hæc visio monialis mortuæ per multos dies, donec oblati pro ea sacrificijs & precibus, apparere desit. Et in libro virorum illustrium Cisterciensium. Ordin. scribitur, Abbatem quendam à successore suo auditum gementem in quodam fonte, causam rogatum, dixisse, cruciari se eo in loco pœnis purgatorij, *quod eum successorem etsi dignum eo officio reliquisset, non tam habens respectum ad hoc, vt bene monasterio prouideret, quam vt illum, quippe suum Nepotem bene post mortem accommodaret, & commode.*

Scribit Lisyardus in vita S. Arnulphi Episcopi Sueslionen. cum Arnulphus in monasterio seruiret sancto cuidam Monacho voluntariè incluso, ab eoque rogatus, lactis vt modicum daret loco medicinæ, ille verò lac non habens, panem quem solebat ex officio pauperibus distribuere, vendidit, & lac emptum ægroto dedit. Ægrotus ille post mortem apparuit Arnulpho, & interroganti, quomodo valeret? Respondit, *Iam bene parum passus sum pro illo lacte in quo decepsi pauperes: sed nunc valde bene habeo, & disparuit.* Vide Surium 18. vel 15. Augusti.

Soror S. Damiani ob delectationem nimiam quam habuit in cantilenâ ex cubiculo in choreis auditâ, 18. diebus punita est in purgatorio, vt cuidam Sancto revelauit ipsa. vt scribit Florent. Harthemius Carthuf. lib. 2. Instit. Christi. cap. 25.

Lancij Opusc. Tom. 2.

Vincent. Belluacen. in spec. histor. l. 26. cap. 5. refert Durannum ex Abbate Episcopum Tholosanum, virum ceteroquum piûm & diligentem, idcirco in purgatorijs pœnis aliquandiu detentum, quod sapius verba ritum mouentia in cautè vsurpasset, indeque tandem septem Fratrum Monachorum silentio ad septem dies continuato, fuisse ereptum.

Maritus S. Brigittæ pœnis purgatorij additus, quinque causas sui purgatorij attulit. *Veniens, inquit, quinque modis excessi, de quibus in extremis non satis penitui. Primum est, quod in illo puero deliro quem nouisti, excessi, nimis eneptus eius applaudendo & congaudendo, & in deliramentis eius delectando. Secundum est, quod non satisfeci viduæ de bonis ab ea emptis ante mortem, & hoc contigit propter negligentiam meam (assignat ea tamen iustos iudices vt soluerent debita eius, vt ibidem dixit infra) ideo, vt me verum dicere probes, cras veniet ad te, cui redde quod petiit, quia non petiit nisi petenda. Tertium est, quod promisi in leuitate mentis mee vni viro, assistere sibi in omnibus difficultatibus suis, ex qua promissione ille animosior factus, contra Regem & legem se erexit. Quartum est, in exilio cuiusdam nobilis nimis pertinax fui, & in exorabilis, & licet erat dignus iudicio, ego tamen nimis misericors fui in eum quam debebam. Ita in extra. Reuel. S. Brigittæ cap. 56. Pondera singula. Pro prima causa amplificanda à minori ad maius valet illud quod S. Augustinus ait l. 10. Confess. cap. 33. de cantu Palmorû loquens: *Cum mihi accidit vt me amplius cantus (ecclesiasticus) quam res qua canitur moueat, penatiter me peccare confiteor.**

P. Roa tract. hisp. de purgatorio c. 23. narrat Romanum Dominicanum, condiscipulû olim S. Thomæ Parisijs, post mortem apparuisse Neapoli S. Thomæ se 15. diebus pœnas purgatorij sustinuisse, ob testamentum sibi ab Episcopo Parisiensi commendatum, non cum tantâ diligentia, cum quantâ poterat executioni mandatum, etsi verè erat mandatum executioni.

Idem ibidem scribit Franciscanum in insulis Canarijs, in Conuentu Conceptionis Beatissimæ Virginis mortuum, Ioannem de Via, virtute eximia præditum, apparuisse Nouitio deuoto valde Ascensio, aliquot diebus post mortem, magno splendore circumdatum, & rogatum quid vellet; dixisse se esse è prædestinatis vnum, sed ad gloriam non admitti, eò quòd dum viuere, quoddam officium Defunctorum negligenter recitasset, ideo petere, vt pro eo à Fratribus diceretur. Dictum est iussu Guardiani. Deinde apparuit vestitus nouis splendoribus, comitantibus S. Francisco & S. Bernardino, & gratias egit pro illa diligentia Nouitio.

Et l. 5. insinuat. diuinæ pietatis ca. 12. scribitur visam à S. Gertrude quendam animam die sequenti post obitum vel exitum suum: mirabiliter perornatam, vt decebat, quia per omnem vitam

vitam suam innocentissimæ simplicitatis fuerat, & ad hoc etiam valde deuota, & in rigore Ordinis studiosa, illa tamen macula adhuc in ea purganda intelligebatur, quod scilicet in infirmitate habuit aliqua quibus non indiguit, in quibus delectabatur, videlicet, xenia & consolationes amicorum: sed orante S. Gertrude liberata fuit ab hoc impedimento.

Quando B. Veronica Virgini Augustiniana l. 3. vit. c. 10. apud Bollandi, fuerunt ab Angelo monstrata tormenta in purgatorio, præsertim quæ patiebantur Personæ Religiosæ vtriusque sexus, ob leuem etiam inobedientiam in Superioribus, ac segnitiam in exequendis Diuinis, & ob inane murmur, quarundam Sanctimonialium in suum Confessorem, postquam ab illa visione ad corporea officia rediit & sensus, vehementis tristitiæ, timidi doloris, ingentisque horroris signa dedit, manuum percussioibus, motu capitis, voceque sebilis, & dixit: *Heu, heu, quas hodie penas, quæque tormentorum genera vidi ab istis dem torioribus qui sunt in inferno inflata, eodemque igne inferni.* Hæc cum diceret, inter verba solodilatatur Veronica, febris vehemens illam arripuit, signaque toto corpore virgineo, igne veluti micantia, magnitudinisque instar palmæ manus apparuerunt. Ita sunt magna & inex cogitabilia tormentorum genera in purgatoris ignibus.

S. Francisca Romana l. 5. vitæ cap. 15. vidit Sacerdotem quendam Romæ honestæ aliâs vitæ acerbè torqueri igne purgatorij, quia erat gulosus, & delectabatur in comedendo & bibendo, volendo exquisita fercula & condimenta.

Mortua Columbâ Moniali Carmelitana calcata Florentiæ, vidit animam eius B. Magdalena de Pazzis extra purgatorium & extra cælum ac infernum, per quinque horas visione Dæcarentem, eò quod cum dono præsentia Dei esset prædita, ob proprium amorem interdum eam ommitteret, ob molestiam quam volens percipiebat, dum aliquam videret sui causa vel occasione afflictam. Vtriusque fuit Confessarius P. Virgilius Ceparius tunc Rector Florentinus à quo id audiui anno 1626. 28. Ian. contigit hoc eius tempore dum esset Rector Florentinus. Eadem B. Maria Magdalena de Pazzis (vt scripsit Vincentius Puccinus in eius vita cap. 64. pag. 161. Romæ impressa, approbata à Nicolao Rodolpho Magistro Sacri Palatii, & dedicata meo tempore Urbano VIII. ab eius nephibus monialibus Carmelitanis, vt opinor, adhuc Romæ in nouo monasterio viuentibus.) Vidit quandam Monialem Carmelitana per sexdecim dies fuisse in purgatorio, antequam iret ad cælum, idque propter tres causas. *Primò, Quia diebus festis, vii erat ingeniosa, manibus laborabat (nō feruilia opera, sed curiosa, vt ego interpretor) sine necessitate. Secundò, Quia vt mater antiqua, ob respectus humanos omiserat monere Superiorem &*

Confessarium, id quod ei D. Deus inspirabat pro bono statu Monasterij. Tertio, Quia nimiam amabat suos parentes. Tres quoque eius virtutes ei reuelatae fuerunt, ob quas fuerunt abbreviatæ pœnæ illæ. Prima, Sollicita cura quam semper habuit conseruandæ puritatem & simplicitatem suæ Religionis. Secunda, ob magnam charitatem, quam omnibus monialibus exhibebat. Tertia, Quia semper omnia in bonam partem traherebat, & bene interpretabatur. Eadē vidit aliam Monialem in purgatorio pallio igneo vndiq; circum, & quotidie per horam in templo adorantem SS. Sacramentum, eò quod sapè omisset Communionem ex negligentia.

Scribit Dermicius Thadæi in Niteia Franciscanæ Religionis anno 1219. pag. 3. fin.

Minoritam ex condicito apparuisse Dominico ignem expiatorium circum gestantem, & dubitante eo, manum mensæ lignæ crastæ ad mouisse eamque, satis altè combussisse. Causa autem huius expiationis fuit, quia in commissa dispensatione negligens, ex æquo non ita distribuebat, quin plus minusve nunc huic, nunc illi non tam de industria quam negligentia apponeret, eamque incuriam penitentia non delectet.

Scribit Casarius lib. 12. c. 57. audiuisse se sepius ex ore Einolphi viri religiosi Ordinis Templariorum, se post mortem à diabolo accusatum coram D. Deo, eò quod fratri germano in pœnitia, obolum furaretur, nec ob id egisset penitentiam, quam ob rem D. Dei iussu in puteum igneum animam eius fuisse proiectam, in quo tantam pœnam pertulit, vt postea verbis exprimere nequirit, post horam vero ab Angelo à quo missa fuerat extractam esse, & corpori tandem restitutam. Quo facto Ordinem Templariorum, intra se tum amore gloriæ tum timore pœnæ.

Refert Philippus de Berlaymont ex paradiso puerorum & speculo exempli. dist. 9. §. 101. puerum nouem annorum ob non solutos nouem hallenses quos mutuo acceperat à familia, in purgatorij maximis pœnis fuisse, de quarum acerbitate interrogatus à matre cui apparuerat, respondit: *Si omnes carbones quos carbonarij in vniuerso mundo à tempore natiuitatū vsque hodie arserunt, in vno cumulo arderent, & tu dilecta mater mea in medio cumulo stares & arderes, non tantas pœnas sustineres, sicut iam in purgatorio sustino. &c. Sed soluto debito, cælum petiit, matri apparuit gratia agens.*

S. Gregorius Turonensis l. de gloria Confessor. cap. 5. scribit S. Martinum Episcopum Turonensem apud Arthouam Aruernensem vicum, visitato sepulchro Vitalinæ Religiosæ ad eam conuersum dixisse: *Dic sanctissima Virgo, si iam Domini presentiam meruisti? Quæ ait: Restitit mihi vna causa, quæ facili in seculo videbatur. Sexta enim feria quæ Redemptorem mundi passum nouimus, aquis ablui caput. Recedens autem B. Confessor à cumulo Virgine*

Virginis ait suis: *Va nobis qui in hoc mundo versamur, si hac virgo Christi sacrata hinc offendiculum meruit quod sexta feria abluat caput, quid nos faciemus quos quotidie fallax seculum peccare persuadet.* Deinde cum abcessisset à sepulchro, & non multò post ad illud rediisset, *Accedens ad tumulum Virginis ait: Gaude nunc Vitalina soror beatissima, post triduum enim Maieslatis Dominica presentaberis, & discessis ab eo loco. Post hec multis per visum Virgo ostensa est, & beneficia petita prebuit, & diem obitus sui in quo commemoratio eius celebraretur edixit: quod non aliter sentiendum est, nisi quia B. Anicisti obitum, Dominica Maieslatis presentiam meruisset, vt hac deinceps ageret. Hæc S. Gregorius.*

Vincencius Iustinianus Anist. in vitæ B. Ludonici Bertrandi cap. 5. narrat, *Beato Bertrando post mortem apparuisse Fratrem Clementem Bener, & dixisse, se in purgatorio detineri ob aliquos suos defectus, etsi valde paruos, & speciatim ob gestatum breui tempore intussum ex lino, non ex lana, contra Ordinis Constitutiones (quæ tamen ad nullum peccatum Dominicanos obligant) & orasse, id vt indicaret Priori, & in Fratrum orationibus eum commendaret. Fecit id, & post preces suas pro anima illius, sexto vel octavo dempsse die, quædam persona simplex B. Bertrando in confessione aperuit, se illà nocte vidisse terram aperiri, & inde prodire animam Fr. Clementis instar stelle, & calum per aërem petere.*

Idem cap. 5. narrat per octo annos visum esse sæpè à B. Bertrando patrem suum in grauissimis purgatorij pœnis, cuius rei causam rogatus dixit: *sibi videri idèd tam diu eum ibi detentum, quia fuit seruus cuiusdam magni Domini in Hispania.*

P. Iacobo Rem Ingolstadtij quidam è nostris apparuit fordidâ formâ, & dixit, se esse in purgatorio, causam rogatus, quia inquit sæpè sine facultate disciplinas feci Ann. Coll. Ingolstadt. ann. 1618. Ob disciplinas neglectas Hugo Victorinus in purgatorio pœnas luit: *Quia inquit, dum viuere accipere renuisti disciplinam (scilicet secretò, vel in Capitulo cum alijs, pro quotidianis excessibus) vix vltus demonum in inferno remansit qui non tibi iustum validum dederit ad purgatorium transferrunt.* Ita scribit Thomas Cantipratanus lib. 2. Apum c. 16. §. 5. de viro adèd celebri doctrinâ & pietate.

In Reuelat. S. Brigittæ l. 6. cap. 10. à Beatissima Virgine, sanctæ huic reuelatum fuit Principem quendam purgatorij pœnis fuisse addictum inter alias causas, quia tripliciter in gula peccauit. *Primò, lautè & vltra mensuram comedendo & bibendo. Secundò propter superbiam & ostentationem plura secula preparando. Tertio, nimis diu in mensa sedendo, & opus Dei prætermittendo.* Et l. 4. Reuel. c. 27. quidam S. Eremita fuit in purgatorio desiderij, vbi nulla pœna est nisi solum desiderium perueniendi ad Deum, quia non habuit in morte perfectum desiderium perueniendi ad presentiam Dei & eius visionem, tamen antequam corpus eius sepultum fuit, introductus

est in gloriam. Et l. 4. cap. 144. quidam Papa inter tres causas fuit ad purgatorium missus. *Primò quod fecit quandam inobedientiam contra Deum & conscientiam suam de quo contritionem habuit & remorsum conscientia sua. Secundò, quod dispensabat in aliquibus cum quibusdam propter carnalem amorem sequendo voluntatem suam. Tertio, quod dissimulabat aliqua ne offenderet quos diligebat, quæ corrigere potuisset.*

Cum P. Ioannes Ricus Rector Collegij Maioricæ concionatus esset Maioricæ linguâ castellanâ, quæ tunc ibi erat peregrina, etsi ab aliquibus intelligeretur, non tamen à vulgo, & benè prædicasset: dixit Alphonsus (tunc eius socio) Rodriguez Dominus, eam solam ob causam Patrem illum luiturum pœnas purgatorij, vt scriptum legi in vita Alphonsi M. 50. lib. 3. cap. 2. & P. Ricus esset vir sanctus. Quem post mortem vidit in cælo Alphonsus ex capite & facie varios radios splendoris emittentem in signum sanctitatis. Nunquam postea in concionibus suis Maioricæ dum esset Pater ille linguâ castellanâ vsus est, postquam hoc auditum ab Alphonsò, sed lingua qua Maioricenses omnes intelligebant, illius Prouinciæ propria.

S. Odo Cluniacensis Abbas vitam scribens S. Geraldii Comitis l. 1. vitæ cap. 10. narrat eum cæcitate percussum ad tempus, quia puellam oculo lasciuore intuitus erat. Accedit quoque simile quid Gebhardo Monacho, qui cum manus adèd morbo impeditas haberet, vt eas ad os adiuuere non posset, à Wilhelmo Abbate viro sancto per miraculum perfanatus est. Post sanitatem receptam, fratris vxorem ad dextræ osculum gratulandam admisit. Illic morbus idem recurrit in pœnam. Agnouit VVilhelmus lapsus, & iterum Gebhardi manum restituit sanitati, hæc præfatus: *Hæc est pœna reuerentis tue, frater, qui manum Deo consecratam, ipsiusq; miseratione sanaram, gloriâ tactus inani famina præbuisi osculandam.*

Ex chronico Hirsaugensi & Ioanne Tritemio (vt refertur ab Antonio Daurotio in floribus exemplorum) Matthæus Raderus ex Patrico Græcorum nòdum edito exscripsit, quod summatim refero. Monachus Edessenus magnam vim auri reperit in via, quam frater pariter Anachoreta neglectam saltu præterierat. Accepit atque impendit in ædificationem monasterij, nosocomij, valetudinarij, atque in pauperes, ne obolo quidem sibi retento. Visus est sibi per hæc prudentior fratre, qui autem reliquit in via, existimans illum simpliciorum. Angelus post hæc occurrit illi; exprobrat arrogantiam, quæ se fratri prætulerat: denuntiat fore, vt nunquam fratrem videat: iubet in columnam ascendere, ibique stare ac pugnare cum elementis ac demonibus, donec luerit culpam. Perstitit ibi patienter annis vndequingenta. Diurna & acerba pœna, pro culpa

cogitationis, quam cū noxa composita, Theologi perleuem esse definiunt. Manu sua ipse Christus traditur aliquando proprias pœnas à suis electis & dilectis exegisse in hunc finem.

Legimus in vita B. Elzearij comitis, eum Romæ agrotasse, victo Imperatore à Rege Neapolitano, sub quo pœnè coactus, quia dominus eius, militauerat. Dolere cepit, se illi bello interfuisse; atque in ea cogitatione defixus, audiuit auribus corporis Christum sibi dicentem: Scias Elzeari, in hoc bello, cui armatus affuisti, expositum te fuisse periculo amittendi gratiam meam: sed quia eius te pœnitet, volo te flagellare. Tum ille inclinauit se, cœpitque dicere Psalmum 50. Ad singulos autem versus Christi cum ter, vt ipse solitus erat, in dorso fortiter cecidit. Deinde somno correptus febris recedente, perfecte curatus est, & ineffabili animi consolatione perfusus. Ob eandem causam B. Aloysius Bertrandus Ordinis Prædicatorum, cum esset nouitiorum instructor, charitatis plenus, leuibus eorum erratis, non leues disciplinas imponebat, ne pro illis in Purgatorio pœnas acerbiores soluere cogerentur.

Addam alia non minùs certa ex Zacharia Bouerio accurato scriptore Historiæ PP. Capucinatorum. Is tomo 2. pag. 204. n. 60. scribit Anno D. 1586. Fratrem Constantinum à Salvatore, virum alioqui valdè sanctum, & gratis gratis datis in vita & post mortem ornatum, nonnullis post obitum diebus apparuisse Patri cuidam, à quo cum de suo in altera vita statu interrogatus fuisset. Respondit. Heu heu Frater, quàm disticta Domini iudicia sunt, atque ab hominum sensu ac sententiâ longè remota: quæ enim viuentibus virtutes videntur, à Deo plerumq; qui rectè omnia metiri nouit, vitia iudicantur. Ego quidem ex Dei miseratione salutem consecutus cœlesti gloria fruor, verumtamen in purgatorio igne triduo pœnas exolui, quæ trium uultuum annorum (haud mentior) mihi diuturna supplicia visa sunt. Quod si horum causam quæras, ea gemina fuit. Prima: Quod ex diuturnâ meâ inter Fratres Prædicatione, plerumq; maculas, quas nec maculas, existimabam, imprudenter contraxerim, ac plurima prætermiserim, quæ & Superioris munus, & commissi mei gregis officium postulabant, quæ summo rigore in Dei iudicio examinata fuerunt. Altera: Quod in animi remissionibus, quas intra solius virtutis terminos contrahere debueram, erga subditos indulgentior erumperent. His ad posterorum quoque disciplinam distictis, protinus ad cœlestia remeauit.

Aliud exemplum habet tomo 1. Annal. pag. 661. nu. 27. anno Christi 1567. de quodam Fratre in Prouincia Romana agrotante, Qui ad uitæ exitum properabat, & ab alto suppliciter petijt, vt circa horam nonam quo tempore sibi ex hac luce emigrandum esse, Diuina reuelatione acceperat, Deo Sacrum Missæ sacrificium pro eo offerret: id enim sibi à

Deo reuelatum esse significauerat, se purgatorij pœnis tam diu detinendum esse, quoad vnicui Missæ sacrificium absolueretur. Cui cum Franciscus promptè annuisset, ipsa non à horâ quâ agrotus ex hac vita decedit, Missæ sacrificium inchoat & ad finem vsque perducit. Vix in Sacerdotales vestes exuerat, & de more Deo gratias agens pro defuncti anima preces & lacrymas offerebat cum defuncti vocem se vocantem audit: Franciscus, Franciscus. Cui Franciscus: Quis es tu, quem me vocantem audio? sum (inquit ille) defuncti fratris anima, pro qua sacrum Missæ sacrificium obtulisti. Heu, heu Pater mi, quàm longè hanc Missam produxisti. Cui Franciscus: Quid ais, inquit: Vix media post obitum tuum hora elapsa fuit. At ille, tam longa hæc mora mihi visa fuit, vt annum mihi in pœnis præteruisse viderer, iamq; inde nisi post diuturnum tempus emergere planè desperaueram. Ita Deo & tibi gratias ago, nunc enim à pœnis solutus, in cælum conscendo. Pax tibi. Hæc dictis euauit.

Antiquius exemplum refert Thomas Cantipratanus l. 2. Apum. c. 54. S. Thomæ Aquinatis condiscipulus, & discipulus B. Alberti magni: Quanta, inquit, est prudentia in hac vitâ pœnitentiam agere, exemplum subsequens demonstrabit. Erat vir fidelis & bonus, sicut prædictus Magister Albertus Frater Ordinis Prædicatorum, & postea Ratisbonensis Episcopus sibi ab his qui rem familiariter nouerant, traditum referebat: qui post diuturnam pœnitentiam quam sanus fecerat, in languorem grauissimum incidit: quo per annum non modicè tribulatus, cum lacrymis rogauit Dominum, vt toti languori concessâ morte, finem imponeret. Nec mora, missus ad eum Angelus Domini dixit ei: Exaudiuit Dominus precem tuam, sed eligas quod vis, aut tribus diebus pœnâ purgatorij torqueberis, si nunc decedas, aut si adhuc per annum in languore manere uolueris, sine vilo purgatorio ad superos euolabis. Tunc ille præsentem pœnam reuolens, futuram aduertens, respondit: Morti potius eligo. & non tantum tribus diebus, sed quantum Domino placuerit in purgatorio tribulari. Fiat, inquit Angelus, secundum verbum tuum. Nec mora, languens morte solutus est, & eius anima in purgatorium deportata. Vno ergo die exacto, venit Angelus ad locum purgatorij vbi anima torquebatur, & dixit ei: Quia nunc agis à anima, quæ pro languore vnius anni, tribus diebus elegisti in purgatorio detineri: Cui anima: O seductor inquit non Angele, qui me in pœnis multis annorum curriculum, pro trium dierum spatio fessillisti. Et Angelus: Non morâ, inquit, sed inestimabili torturâ decepta es, quia non nisi vnum diem de tribus in purgatorio peregisti. Tui tamen adhuc si retractare uolueris quod elegisti, Dominus miseretur, vt ad corpus tuum quod nondum sepultum est, reporteris, & per vnum annum, languorem quem expertus es, patiaris. Cui anima: Anno inquit, vt non per vnum annum tantum, sed vsq; in finem mundi languore etiam detinear acriore. Hoc dicto, anima reportatur ad corpus, & per annum in languore detenta. Multos quibus hoc retulit, ad pœnitentiam animauit, & post annum vnum, iteratio defunctæ, transit ad superna.

Quis

Quis ergo erit tam inconsideratus, qui id credens, non curet detrudi ad pœnas illas post mortem, si eas hic viuens possit euadere: Quis audebit deliberatè peccare, & se pœnis illis sic peccando reddere obnoxium: Si quidem nullus auderet deliberatè peccare, si certò sciret, se post centum talia peccata, vimum post vnum solum, combustum iri in foro viuum, vel in rotam vitium actum iri? Pondera hoc, & consule rebus tuis, & tanquam à facie colubri deinceps fuge quoduis peccatum veniale deliberatum, & pœnas peccatis indeliberatis aliisque debitas, hic dum vivis, quam primùm abolere stude. Nam si Christina virgo, teste Thoma Cantipratano & Iacobo de Vitriaco Cardinale, in vita B. Mariæ Ogniacensis eius coeui, eique noto, & teste Dionysio Carthusiano libr. de 4. Nouissimis art. 50. (quæ Bellarminus l. de script. Eccl. appellat: *Virum sanctissimum & doctissimum*: Molanus verò, in Natal. 55. Belgij eruditione, sanctitate & reuelationibus clarum: Sixtus Senensis: *Virum eruditionis & sanctitatis summa*: Sertarius, in c. 8. Tob. qu. 10. *Virum doctrina & sanctitate præstantem*) Christina inquam, per quadraginta duos annos, incredibilibus modis se exercuciauit (postquam pœnas purgatorij diuinitas sibi ostensas post mortem vidit, & diuinitus resuscitata ad corpus suum rediit) vt aliorum animas ab iis liberaret, quantò magis se tam diuis (vt paulò post patebit) pœnarum generibus confectisset, si pœnas illas experta fuisset, aut pro se præparatas agnouisset, vt tū potes agnoscere tibi præparatas, ni te hic purgaueris.

Ingredebatur Christina in ardentis cilibanos coquendū pambus præparatos, & illis incendiis haud sensit atque aliquis è nobis cruciatur. ita, vt præ angustia & dolore horrendos ederet clamores. Quando ad manum non erant eiusmodi furni, in hominum aedibus iactabat se in copiosos ignes, vel pedes tantùm aut manus immittebat, tamdiu illic tenens, vt nisi Diuino seruata esset miraculo, non potuerit non in cineres redigi. Interdum deponebat se in cacabos plenos bullentis aque vsque ad mamillas, vel si non essent profundi satis cacabi, vsque ad renes, membra illa, quæ in aquam eiusmodi mergere non poterat, aqua feruente persudens: sub aquis Mosæ fluminis hyberno tempore cum rigerent omnia gelu, crebrè & diu morabatur. Ite & eo amplius diebus in eis perdurans. Solebat etiam hyeme sub molendini rotâ, erecta stare, ita vt aqua, vertente se rotâ, in medium verticem & totum corpus eius delaberetur. Interdum in aquis natans simul cum illis ferebatur in rotam, atque ita horrendum in modum circumagebatur cum ipsa rotâ. In rotis etiam quibus pirata plerumque puniri solebant, instar eorum, qui illis excarnificantur, contorquebat brachia & crura sua, nonnunquam in patibulo inter fures ab illo pendentes se suspendebat, ad vnum & alterum diem. Sæpè in monumenta mortuorum ingredebatur, lugens illic hominum peccata. Surgebat quandoque mediis noctibus, & totius oppidi Trudonensis (in Halbania)

canes in se concitans, ante illos ipsam insectantes instar fera cuiusdam cursitabat, sicque per deuia & per densos vepres & spineta agitata, aded ab illis compungebatur & lacerabatur, vt nulla corporis eius pars vulneris esset experta. Alias ipsa se suâ sponte spinis & sentibus compungebat, vt toto corpore sanguine persusa videretur. Præter has sanguinis profusiones, sæpissime permultum sibi sanguinis vena sectione detrahebat. Et multis aliis modis, lacrymis perpetuò mærens, ieiuniisque se conficiebat. Mortua anno 1224. quod die, incertum. Sed vt rem hanc magis apprehendamus, præstat intelligere, quid dixerit prima vice resuscitata.

Statim, inquit, vt è corpore excessi, animam meam exceperunt lucis Ministri Angeli Dei, deduxeruntq; illam in locum quendam obscurum & horridum animabus hominum refertum. Quæ vero tormenta eo in loco conspexi, ea tam immania & acerbata fuere, vt nullus posset sermone id explicare. Vidi illic non paucos vita sanctos, mihi cum viuerent non ignotos. Valde autem miserata ego animas illas miserabiles, quarebam, quis esset iste locus. Suspiciabar enim Tartarum esse. Responderunt mihi Duces mei: locum esse purgatorij, vbi peccatores quos in vita quidem peccasse pœnituisset, sed non satis scelerum suorum meritis pœnas darent. Inde perdaxerunt me ad inferorū supplicia, in quibus itidem agnoui quosdam mihi olim in vita notos. Postea vero translata sum in paradysum, vsque ad Thronum Diuinae Maiestatis: (non re ipsa, vt opinor, sed in visione, quomodo etiam multi viri sancti Dei, vident Thronum cælestem, & choros Beatorum animâ existente in corpore viuo) vbi cum viderem gratulantem mihi Dominum, vltra omnem modum lacrabar, quod arbitrarer illic me deinceps cum Domino in omnem eternitatem permansuram. At ille mox respondens desiderio meo: Reuera, inquit, dulcissima filia hic mecum eris: sed nunc vnum è duobus malis, optionem tibi facio, vel æternum hic nunc apud me permanere, vel redire in terras, ibique in mortali corpore absque illius detrimento pœnas perferre, si que omnes illas animas quas in locis purgatorij miserabaris, liberare & eripere, effuereq; vt homines adhuc in corpore manentes, tuæ pœnitentiæ & vitæ exemplo ad me conuersi, à suis factioribus abstineant & respiciant, peractisq; omnibus ad me tandem multis aucta meritum cumulū reuertant. Ego vero absque vllâ cunctatione, sub conditione mihi propositâ, dixi, me velle ad corpus redire. Et pius Dominus gratulans quod me promptam obtulisset, iubet animam suo corpori restitui. Et ea hora que in Missæ sacrificio, quod pro me fiebat, dicebatur primo Agnus Dei qui tollis peccata mundi &c. Anima mea suscebatur coram solio Diuinae Maiestatis, cumq; tertid id repeteretur, Beati Spiritus me corpori reddidere &c. propter hominum emendationem & correctionem ad corpus reuocata sum: Itaque deinceps oro, ne vos perturbent ea que visuri estis in me. Excedent enim mentis humana captum, quæ Dominus volente fiunt in me.

Non est mirum tam valde Christinam, se pro animabus enecasse, purgatorij, & Veronicam

cam supra commemoratam, illud expauisse quia facile homo contrahit debitum illas subeundi pœnas, & difficile ab his liberatur, & grauissimè in his torquetur. Quando B. Veronicæ virgini Augustinianæ fuerunt ab Angelo monstrata tormenta in purgatorio (vt scribitur in eius vita l. 3. c. 10.) præsertim quæ patiebantur Personæ Religiosæ vtriusque sexus, ob leuem etiam inobedientiam in Superiores, ac segnitiam in exequendis Diuinis, & ob inane murmur quarundam sanctimonialium in suum confessorem, postquam ab illa visione ad corporea officia rediit & sensus, vehementer tristitia, timidi doloris, ingentisq; horrois signa dedit. manuum percussionibus, motu capitis, voceque flebilis, & dixit: Heu! heu! quas hodie pœnas, quæque tormentorum genera vidi ab iisdem tortoribus qui sunt in inferno instituta, eodemque igne inferni. Hac cum diceret, inter verba solo dilabatur Veronica, febris vehemens Virginem arripuit, signaque toto corpore virgineo, igne veluti micantia, magnitudinisque instar palme manus apparuerunt. Ita sunt magna & inexcogitabilia tormentorum genera in purgatorii ignibus.

Scribit P. Iulius Mancinellus in suorum luminum libello primo, apparuisse sibi sacrificanti, quendam Patrem nostrum importunantem illum, vt pro se oraret. Obierat autem Pater ille ante quinque vel sex annos. Ex quo intellexit, non ita facile animas nostras transferri in cælum, sed exactâ purgatione indigere, præsertim cum serè certò crederet, Patrem illum nunquam incidisse in peccatum mortale post ingressum in Religionem, & antea rarissimè & casualiter, quoniam sibi fere semper erat confessus: sed in Religione habuit aliquos defectus, puto turbationis, seueritatis, & tenacitatis proprii iudicii, & inanis glorie, in hoc, vt hoc haberetur operarius alicuius existimationis & precij, cum tristitiâ & pusillanimitate sustinemus huius rei contrariam opinionem.

Scribit Vincentius Belluacensis lib. 7. hist. c. 109. Monachum quendam in extremis agentem, anrequam decederet, raptum in Spiritu ductumque ad loca pœnarum infernalium, vidisse animas multas veribus & contis acuminatis infixas, ad rogam maximum, in modum anserum torrerî & affari, ipsosque crudelissimos tortores, suffratoris alisque igneis instrumentis, miserorum tormenta totis visibus aggregantes. Alij vero patellas & sartagine ignitas de subter iacentes ponebant, adipemque qui de ardentibus iacentium membris stuebat, diligentissimè colligentes. eundem rursus bullientem & feruentem, super eos, à quibus stuebat, refundebant, quam pœnam, ceteris cruciatibus intolerabiliorem eî esse, considerabat. Post hæc ductus est ad quendam refrigerij locum, vbi multitudinem animarum quasi post grauem aliquem laborem quiescentium inuenit. Interrogatusque ab Angelo ductore suo si sciret quæ hæc essent, se nescire respondit: Sanctus vero Angelus dixit ei: Hi quos vidisti ad ignem illum per maximum affari, homines sunt Ordinis tui, qui licet criminalibus pœnatis se nequaquam sedauerunt, non tamen, sicut monet Scriptura, seruire Domino in timore & tremore curauerunt, non disciplina cenfuram tener,

non quietis & silentij patientes esse, non denique vigiliarum & Orationum solennem deuotionem, neque laboris sanctæ Psalmidum executionem strenue sicut oportet amulari studuerunt, sed magis curiosi, faceti, (notet lector, quomodo hi defectus multis communes, à multis pro leuissimis habitis, puniantur in purgatorio) vagi, superflui, desidiosi, pigri, somnolenti signis, iocis, & leuitatibus indulgentes, Monastica Professionis puritatem violare non timuerunt, qui postquam secundum acquisitam Dei sententiam in suprauisis pœnis, aliis breuitus aliis prolixius, pro quantitate & qualitate excessuum suorum purgati fuerint, mediante gratia Dei, in hunc refrigerij locum introducuntur, atque hic post horrende illa supplicia pausantes, perfectionem beatitudinis suæ, cum patientia præstatur. Sic Vincentius. Quocirca ob res etiam iudicio imperfectorum leuissimas multi detruduntur ad purgatorium, etiam bene sed non perfectè viuentes.

Anno 1597. mortui sunt me præsentem in Collegio Romano duo Fratres Scholastici mei cõdiscipuli, M. Antonius Ridolphinus, & Celsus Finettus Senensis, ambo valdè ex emplares, modesti, deuoti, obediens, vno verbo, nullum vquam in vilo eorum peccatum, nullam imperfectionem notari, viuendo cum illis aliquot annis, tamen vt scriptum est in Annuis literis Societatis illius anni, in pressis, pag. 582. (quæ res ante mortem eorum erat inter nos vulgata) Beatissima V. Maria apparet Celfo Finetto dixit, eum saluum fore, sed quatuor annis in purgatorio futurum, Ridolphinum vero tantum duobus, & post mortem eius, hunc quoque (vti contigit post quindecim circiter dies) moriturum.

Sed præstat hanc historiam referre ipsi verbis, quibus ea descripta est à Sebastiano Bectario. Anno Domini XI. Calendas Octobres, Celsus Finettus magna pietatis, purique candoris & egregie expectationis adolescens, eursum & ipse suum consumauit. Sex hic fuit annos in Societate, cum vicesimum tertium ætatis ageret. Patria fuit Senensis, cultus Matris Virginis præcipuè addictus, quam etiam in morti visam, mortem sibi & salutem certò prædixisse narrauit. Diem quoque purgatoriarum pœnarum in quadriennium finiendam nunciasse, adiecisse insuper B. Matrem, M. Antonium Ridolphinum adolescentem 22. annorum (quatuor tantum in Societate quem ipse in Loggia studiis habuisset condiscipulum, & fortè per id tempus agrotabat) non longo interuallo sequiturum: non tamen illi vltra biennium purgatorij carceris finitam diem. Quod cuiusmodi accipiendum sit, ad excutiendam tamen è nostro pectore socordiam, scribendum visum est, ne quis inani fiducia expeditum sibi fore transitum ex huius arumnis blandiatur: cum duas tanto candore animas, quæ tam à sinceritate sua primitias etiam Deo dedicassent, iter ad caeleste gaudium tanto pœnarum vallo obseptum habuisse audiamus. Non mans aulem aut umbratile fuisse visum, multi indicant: cum in solita ex eo tempore latitiâ ipsius animus per-

frueretur: nec nisi de futura vita libenter iucundèque sermones vel haberet vel admitteret. Sed multò magis eius rei fidem confirmavit, alterius pari probitate pietatèque Condiscipulis. quarto Idus Octobris, consequuta mors. Hucusque annuæ litera.

Si ergo isti duo, quos vidi religiosissimè viuentes, & planè irreprehensibiles, tamdiu in purgatorio fuerunt, quid timendum est viuentibus irreligiosè, dissolutis, detraكتورibus, irrisoribus honorum? *Va etiam laudabili vita hominum, inquit S. Augustinus l. 9. Confess. c. 13. si remotà misericordià discutiatur eam. Quocirca, cum præter cætera à Deo collata munera, hoc etiam bonum naturaliter sit insitum homini, ut ait B. Laurentius Iustinianus, l. de obedient. c. 25. vniuersa videlicet abhorreere penalia, vtilia vero semper desiderare & læta, potissimum si qualitatem eorum gustu didicerit. Sunt tamen innumeri qui naturalis rationis parui pendentes donum, ac pecudum more degentes, sectantur noxia, & à lege Dei prohibita, proficua verò & sancta despicunt, qua pacem præstant & vitam &c. Ignorant profus qui tales sunt, quanti sit ponderis peccare in Deum, ipsiisque præcepta negligere, nec non quantà (exigente iustitià) ex suo reatu delinquens peccandus sit penà: vitinam (inquit S. Propheta de talibus) sapienter & intelligenter ac nouissima prouiderent. Proinde magna est adhibenda cura, ne deliberatè peccemus, ne ob peccata commissa, & hic plenè non expiata, pœnas luamus in purgatorio tam graues.*

Recensui hæc exempla etiam in Opusculo meo sexto de octiduana Recollectione cap. 10. posito in prima parte meorum Opulc. à pagina 417. Sed vt lector qui non habet primam meorum Opusculorum partem, his adiuuetur exemplis, hic ea iterare volui.

CAPVT DVODECIMVM.

De fugiendis peccatis omnibus in cultu Dei.

200. PRæter alias causas communes aliis peccatis, ob quas peccata in operibus ad diuinum cultum à Deo, ab Ecclesia destinatio, vitanda sunt omninò, ita, vt nunquam vllò peccato contaminentur, vna est, mira Dei seueritas quâ puniuit, in hac & in altera vita, peccata venialia, iudicio communi vulgi habita pro leuibus, circa res, & in vsu rerum diuinarum commissa. Exempla certa proferam.

Primum exemplum est, posatum 1. Reg. 6. 19. Percussit autem (Deus) de viris Bethsamitaribus, eò quod vidissent arcam Domini: & percussit de populo septuaginta viros, & quinque millia plebis.

Vt autem penetremus vim huius exempli, ad cognoscendum, quanto opere Deus odit etiam vnum peccatum veniale, circa res ad diuinum cultum (vti erat arca, & eius gestatio, & asser-

uatio) institutas, explicanda & ponderanda sunt aliqua

In primis peccatum illud Bethsamitarum, non fuisse mortale, sed meo iudicio, exiguum veniale, ex pio erga Deum, sed indiscretò affectu, profectum. Quod agnoscemus, considerando qualitatem eorum peccati, prout à diuersis interpretibus explicatur.

Prima sententia est Theodoretì q. 14. in libr. 1. Reg. & Procopij qui eundem solet sequi & Cedreni: Populus, inquit Theodoretus, fuit castigatus, vt qui noluerit pro arca adire periculum, & septem menses eam reliquerit apud alienigenas & pro ea bellum non suscepit.

Sed contra est inquit Mendoza in Comm. quia hac culpa, totius populi fuit (si fuit) non propria Bethsamitarum, cum igitur hi soli puniti sint, euident est, propriam aliam culpam eorum fuisse, causam tantæ pœnæ.

Deinde si quæ culpa fuisset, lethalis non fuit, quia nemo tenetur cum tanto periculo recuperare res sacras, quantum Bethsamitæ incolæ, parui & Sacerdotalis oppidi subire debuissent, cum gente ad eò etiam Sauli Regi & Dauid molestâ & potenti.

Secunda sententia est Hebræorum apud Lyranum, quod Bethsamitæ, qui metebant triticum in agro, eleuantes oculos, & videntes arcam, inaniter & ineptè exultarunt.

Sed hæc causa inquit Salianus inepta est, neque enim hac eorum lætitià à Scriptura reprehenditur: & vt ait Mendoza, hac lætitià inanis esse non potuit, sed in primis solida. Quis enim non lætaretur videns ex hostium manibus ereptum scabellum pedum Dei, & Vas illud sacrum ex quo Deus sua dabat responsa. Denique hæc lætitià peccatum mortale esse non potuit: vti nec nunc esset, si quis lætaretur, videns reduci ex hæreticorum terris tabernaculum SS. Eucharistiæ vel aliam rem sacram, quin immò talis lætitià, esset signû & effectus religiosæ deuotionis erga Deum, & res eius cultui consecratas.

Tertia sententia est Lyranì & Abulenfis q. 19. Bethsamitas peccasse, quia in holocaustum obtulerunt vaccas, cum tantum mares offerri deberent, ex diuinæ legis præscripto, Leu. 1. 3. & c. 22. 19.

Sed contra est primò, quia hoc holocaustum non à Bethsamitis est oblatum, sed ab ipsis Philistæorum Sacerdotibus, vti Rabbinì putant, & suspicatur Salian. & sentit Mariana, primò quia expressè Scriptura attribuit Leuitis Bethsamitis (è quorum numero etiam Sacerdotes erant) solam depositionem arca: Dei, & capsellæ iuxta eam à Philistæis positæ, continentis quinque anos aureos, & quinque mures aureos: Non potest ergò ex Scriptura colligi, illam vaccarum immolationem factam esse à Sacerdotibus Bethsamitis.

Secundò, non fuissent ausi contra legem Dei vaccas